

22. De betekenis van de bodemkartering voor de fruitteelt

door Ir G. de Bakker

Overdruk uit: Tuinbouwgids 1947, blz. 525

De bodemkartering beoogt op een overzichtelijke wijze door een kaart de blijvende eigenschappen van de bodem weer te geven. Bij de onderscheiding van de bodemtypen gaat men uit van het bodemprofiel. Hiertoe behoort ook de ondergrond tot een diepte van één of enkele meters, omdat deze buitengewoon grote invloed uitoefent op de gewassen. Dit geldt in het bijzonder voor de diepwortelende, meerjarige fruitteeltgewassen, die zeer sterk reageren op de kwaliteit van de ondergrond.

In het algemeen kan de bodemkartering van groot belang worden geacht voor de tuinbouw, omdat zowel de kapitaals- als arbeidsaanwending per ha groter is dan in de akker- of weidebouw. Het is duidelijk dat een grotere investering minder risico's verdraagt dan een kleinere. Wanneer men een boomgaard aanplant of kassen bouwt, is het een eerste eis, dat de grond, waarop men begint, zodanig van kwaliteit is, dat men een redelijk bestaan kan vinden en rente voor de hoge kapitaalsuitgaven kan verwachten.

In elke streek treden grote verschillen in de bodem aan de dag, zodat het veelal mogelijk moet zijn, goede gronden voor de tuinbouw aan te wijzen of ten minste de ongeschikte gronden te vermijden.

In Zeeland is een onderzoek ingesteld naar de bodemtypen, die voorkomen in de oude kernen en in de jonge polders van Zuid-Beveland. De geschiktheid van deze bodemtypen voor fruitteelt verschilt zeer sterk. Naast een studie is dus gezocht naar het verband tussen de kwaliteit van de grond en de groei en de vruchtbaarheid der fruitgewassen. Men vindt soms in één boomgaard zeer verschillende bodemtypen, waardoor op de ene plaats de groei behoorlijk of zelfs goed is, terwijl vlak er naast slechte stroken of plekken voorkomen, waar de bomen zelfs doodgaan. Een nader onderzoek naar de geschiktheid van de gevonden bodemtypen voor bepaalde vruchtsoorten en variëteiten wordt thans ingesteld.

Het spreekt vanzelf dat bij de beoordeling van de grond ook wordt gelet op de waterhuishouding, die vaak nog te wensen overlaat.

In veel streken moet de aandacht gevestigd worden op een goede ontwatering, in andere blijkt de bestaande ontwatering te diep te zijn, zodat in de zomer verdrogingsverschijnselen optreden. Meestal is de mate, waarin de gronden lijden van wateroverlast of droogte, gebonden aan één of meer bodemtypen.

Het bodemkundig onderzoek heeft thans reeds voor de practijk belangrijke en gunstige gevolgen, omdat het hierdoor mogelijk is bij de aanleg van nieuwe boomgaarden een advies uit te brengen over de geschiktheid van het terrein voor de teelt van fruit. Naar wij hopen zal het in de toekomst ook mogelijk zijn met de keuze

van de fruitsoorten en variëteiten veel meer dan thans het geval is, te rekenen met de bijzondere gesteldheid van de bodem.

Summary.

22. The Importance of Soil Survey for the Fruitgrowing Industry

In this short contribution, the author describes some problems for the fruit-growing industry in the province of Zeeland.

The suitability of the soil-types in the centre of Zeeland for fruit-growing varies greatly. One has tried to find the connection between the quality of the soil and the growth and fertility of the fruits.

The drainage condition of the soil has proved to be of great importance. Sometimes drainage must be improved, but it has occurred, that too strong drainage gave phenomena of drying-up in the summer.

When new orchards have to be laid out, advice is given first about the fitness of the soil, and it is hoped that in the future it will be possible to indicate which species and varieties will give the greatest success and yield on the different soil-types.

23. De bodemkartering van de Lijmers en de Betuwe met betrekking tot de tuinbouw

door Ir F. W. G. Pijls

Overdruk uit: Tuinbouwgids 1947, blz. 526

In de Lijmers komen gronden voor, die wat betreft de geschiktheid voor groente- en fruitteelt kunnen wedijveren met de beste in Nederland. Er zijn echter ook gronden, die volkomen ongeschikt zijn voor enige tak van tuinbouw. Zo zijn er gronden waar men in tomatenkasten jaarlijkse opbrengsten van 1500 tot 1700 kg tomaten per are verkrijgt, terwijl van andere van dezelfde oppervlakte met veel moeite 400 tot 500 kg per jaar wordt geoogst. De eerste komen voor op overslaggrond, die bestaat uit hooggelegen kalkrijke zavelgrond met een goede vochthuishouding, de laatste op kalkloze, lager gelegen, overigens vochthoudende zandgrond, welke in een geologisch veel ouder tijdperk werd afgezet. De opbrengsten in druivenkassen op slechte en goede gronden in de Lijmers verhouden zich als 5 : 2. Genoemde zandgronden die minder geschikt zijn voor kascultuur, blijken vaak zeer geschikt voor platglascultuur, vooral voor de teelt van zeer vroege groenten, zoals kropsla. Op jonge strooigronden, dat zijn zandige, kalkhoudende kleigronden langs de Rijn en Oude Rijn komen fruitteeltbedrijven voor, die tot de beste van ons land gerekend kunnen